



Projekti "Accessible Tourism- 4ALL"

Programin e Bashkëpunimit Ndërkufitar Interreg IPA II "Greqi-Shqipëri 2014-2020"

RELACION DHE SPECIFIKIME TEKNIKE

për

**Implementimin e Ndërhyrjeve për rritjen e Aksesit Cilësor
në Kalanë e Beratit**

Përgatitur nga:

Ark. Jora Vokopola
Ark. Rest. Luciano Bojaxhiu
Ing. Adrian Muceku
Ing. Rolinda Velu

Shkurt 2021

RELACION DHE SPECIFIKIME TEKNIKE

1.	PËRSHKRIM HISTORIK I KALASË TË BERATIT.....	3
2.	PËRSHKRIM I PROJEKTIT 4ALL	3
2.1.	Objektivat e projektit 4ALL	5
3.	NDËRHYRJET E PROPOZUARA DHE SPECIFIKIMI TEKNIKE	7
3.1.	Ndërtimi dhe montimi i rampës ne zonen e Kullës Jug-Lindore të Kalasë	7
3.2.	Ndërtimi dhe montimi i skenës dhe ulëseve të pjesës Jug-Lindore të Kalasë.	7
3.3.	Prodhim dhe vendosja e rampave përgjatë itinerarit	8
3.4.	Prodhim dhe vendosja e korrimanovës përgjatë itinerarit	8
3.5.	Prodhim dhe vendosja e tabelave informuese dhe orientuese	9
3.6.	Krijimi i vendeve të parkimit për personat me aftësi të kufizuara.....	10
4.	SPECIFIKIME TË PËRGJITHSHME	10
4.1.	Siguria në punë	10
4.2.	Specifikime të tjera.....	10

1. PËRSHKRIM HISTORIK I KALASË TË BERATIT

Kalaja e Beratit është ngritur në një kodër 187 metra të lartë, në të majtë të grykës së lumit Osum. Fillimisht, një vendbanim protourban, në shekullin e VII-V p.e.s, si një pikë strategjike e rëndësishme, ajo u shndërrua në qytet kështjellë me mure që arrinin në gjatësi deri në 1.400 metra dhe me një sipërfaqe prej 10 ha. Burimet historike deshmojnë se prej këtij viti kalaja e Beratit ka qenë objekt i sulmeve të ndryshme. Në dokumenta të ndryshme historike të kohës gjenden një sërë emrash. Me emrin e lashtë Antipatrea përmendet në vitin 216 p.e.s.. Nga romakët u quajt edhe Albanorum oppidum (fortesa e Arberve). Një nga monumentet më të bukur, më të mëdha dhe më të rëndësishëm të historisë dhe kulturës shqiptare është padyshim kalaja e Beratit. Me formën e saj të spikatur në trajtë trekëndëshi ajo ngrihet mbi një kodër të lartë 187 m, e cila ndodhet në bregun e djathtë të lumit Osum, duke dominuar luginën e tij[1]. Në të kaluarën siguria e kësaj kështjelle ka qenë maksimale, sepse projektuesit e saj e ndërtuan pikërisht në këtë kodër ku ana jugore bie thikë mbi Osum, anët lindore dhe perëndimore kanë pjerrësi të madhe ndërsa në anën veriore kodra ulet ëmbël drejt qafës së Biftës, duke siguruar komunikimin.

Muret kanë një perimetër prej 1400 m brinja lindore e këtij trekëndëshi është e gjatë 620 m ndërsa dy tjerat janë të barabarta dhe janë të gjata 410 m². Ndryshe nga kështjellat e tjera kalaja e Beratit ka qenë e pajisur me 24 kulla të cilat emërtohen sot me emrin turk TABJE së bashku me muret ato i përkasin periudhave të ndryshme të ndërtimit që nisin qysh nga shekulli IV Pk dhe përfundojnë gjatë kohës së sundimit të Ali Pashë Tepelenës (1813-1821). Brenda sipërfaqes prej 9.6 ha të kalasë ndodhen disa kisha, një pjesë e të cilave rrënojnë, Sarajet turke, rrënojat e dy xhamive (Xhamia e Kuqe dhe Ak Mesxhid), sternat e ujit të quajtura Saranxha, sheshi i Sallabandës, sheshi i quajtur fusha e madhe etj. Ndërkohë që pjesën më të madhe të këtij oborrit të brendshëm e zënë një sërë rrugicash, kopshtesh, bacesh dhe shtëpi banimi të cilat përbëjnë lagjen e quajtur kala.

Gjithsej ky monument ka katër porta komunikimi. Njëra prej tyre dhe pikërisht ajo që paraqet më shumë interes për shkak të elementeve përbërës të saj është ato e anës juglindore. Pasi kalon në të futesh në një oborr të fortifikuar, ku përpara të del një portë e dytë pikërisht në murin ballor të saj, në anën e djathtë të një harku,[3] ndodhet një monogram me tulla të kuqe që i përket ndërtimeve bizantine të vitit 1204.

2. PËRSHKRIM I PROJEKTIT 4ALL

Republika e Shqipërisë ka nënshkruar me BE një Marrëveshje të Stabilizim-Asociimit (ASA) në 2006 e cila është bërë efektive që nga Prilli 2009. Në ndërkohë Shqipëria është një vend potencial kandidat, status i cili u mor në qershor 2014.

ASA ka ekspozuar Shqipërinë për të hyrë në fondet e dyta nën Instrumentin e Para-Anëtarësimit të BE siç është Adriatic IPA Cross Border 2014 - 2020.

Studimet e fundit në Shqipëri kanë treguar një nivel të moderuar të mbështetjes për procesin e integritetit në BE (mbi 85%), pavarësisht vonesës në marrjen e statusit të vendit kandidat për në BE. Sidoqoftë, vlerësohet se njohuria dhe mirëkuptimi për atë që përfaqëson BE-ja, parimet për të cilat qëndron, të drejtat e njeriut dhe procesi i shtrirjes, mbetet i dobët për popullatën në përgjithësi.

Ligji i ri i turizmit në Shqipëri synon të rrisë koordinimin midis agjencive qeveritare, bizneseve të turizmit dhe investitorëve të ndryshëm duke lehtësuar kështu përmirësimet në sektor dhe duke i bërë destinacionet më tërheqëse për vizitorët. Ligji ekzistues i turizmit (i hartuar në 2007) u iniciua në përputhje me Marrëveshjen e Stabilizim-Asociimit (MSA). Ministria e Turizmit ka përgatitur një linjë të re fituese të ligjit me kërkesat e integritetit ndërsa Shqipëria përshtat ligjet dhe ekonominë e saj në përgatitje për t'u bashkuar me BE. Ky ligj i ri paraqet disa risi të rëndësishme si: organizim më i mirë lokal dhe rajonal, ndihmë programi, fonde dhe projekte të reja, infrastrukturë më e mirë turistike, plane zhvillimi, përgjegjësi dhe afate kohore për zbatimin e planeve, asistencë teknike, bashkëpunim vertikal dhe horizontal, publik privat partneriteti, standardizimi i strukturave të turizmit, etj.

Projekti 4ALL po zbatohet nën Programin e Bashkëpunimit Ndërkufitar Interreg IPA II "Greqi-Shqipëri 2014-2020".

Greqia po përjeton një periudhë të recesionit të thellë ekonomik; sektori i turizmit është një nga shtyllat kryesore të ekonomisë së vendit. Shqipëria është një vend më bujqësor dhe industrial dhe më pak i orientuar nga shërbimi. Por ndërsa papunësia po rritet me shpejtësi në zonën e BQ-së, sektori i turizmit në të dy vendet duhet të mbështetet më tej nga sektori publik dhe privat për të optimizuar shërbimet turistike të ofruara dhe për të krijuar produkte të reja, të përmirësuara turistike, përfshirë për grupet e reja të synuara.

Kapitujt natyrorë dhe kulturorë përbëjnë një element të pandashëm të zhvillimit turistik. Në këtë aspekt, ato që mund të konsiderohen si burime turistike përfshijnë sa vijon: format e artit, zakonet dhe traditat e një rajoni, muzetë, ekspozitat e artit, monumentet, bazat arkeologjike, zonat e arkitekturës së jashtëzakonshme, mjedisi i strukturuar (arkitektura, vendbanimet tradicionale, qendrat historike etj.), ngjarje kulturore etj.

Sektori turistik në rajon duhet të mbështetet më tej për të optimizuar shërbimet e ofruara turistike dhe për të krijuar produkte të reja, të përmirësuara turistike, përfshirë për grupet e reja të synuara. Qëllimi kryesor i projektit është të mbështesë zhvillimin e qëndrueshëm të turizmit të trashëgimisë në zonat e rajonit dhe të vendosë rajonin si një destinacion ndërkombëtar për turizmin e moshuar dhe të arritshëm, duke përfshirë turizmin për personat me aftësi të kufizuara dhe personat me lëvizshmëri të reduktuar në përgjithësi, dhe familjet e tyre.

2.1. Objektivat e projektit 4ALL

Objektivi i përgjithshëm

Përmirësimi i aksesit të trashëgimisë natyrore dhe kulturore në zonën e CB, dhe mbledhja dhe promovimi i informacionit të saktë ndërkombëtarisht për turistët e moshuar dhe turistët me aftësi të kufizuara dhe familjet e tyre. Meqenëse aksesueshmëria është e lidhur drejtpërdrejt me qëndrueshmërinë, projekti do të ndihmojë gjithashtu në përmirësimin e kapacitetit për përdorimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore dhe kulturore në zonën e BQ. Për më tepër, ai do të promovojë pasuritë kulturore dhe natyrore (indirekt) dhe do të kontribuojë në rritjen e sektorit të biznesit turistik.

Objektivat specifike:

Zhvillimi i një serie veprimesh dhe mjetesh për të mbështetur përmirësimin e produktit turistik dhe shërbimeve përkatëse të të dy zonave duke zhvilluar burimet e trashëgimisë dhe përmirësimin e mundësisë së tyre për personat me aftësi të kufizuara dhe lëvizjen e zvogëluar në përgjithësi, në kuadër të qëllimit të përbashkët të BQ rajoni për qëndrueshmëri.

Përmirësimi i aksesit të trashëgimisë së rëndësishme natyrore dhe kulturore të rajonit të BQ për të tërhequr një segment të tregut të turizmit deri më tani të nënvlerësuar, por në zhvillim; ajo e turistëve me aftësi të kufizuara dhe lëvizshmëria e zvogëluar në përgjithësi - tashmë e njohur në nivelin ndërkombëtar si turistë cilësorë dhe besnikë - të cilët kështu mund të gëzojnë një përvojë të plotë dhe të paharrueshme turistike dhe të rrisin ekonominë lokale gjithashtu.

Transformimi i Bashkive të rajonit në destinacione model për Turizmin për të Gjithë, me një markë të fortë të Hyrjes Universale në infrastrukturë, komunikim-informacion dhe shërbime, duke rezultuar përfundimisht në një kontribut të qartë për ekonominë, përfshirjen sociale dhe zhvillimin e qëndrueshëm në të gjithë zonën e Programit .

Gjithashtu, projekti 4ALL synon të:

Shkëmbimi dhe importi i njohurive dhe praktikave të mira në lidhje me përmirësimin e aksesit të strukturave kulturore dhe të trashëgimisë natyrore (veprimtari nga njerëzit në njerëz).

Përmirësoni mundësinë e hyrjes dhe shikueshmërinë e aseteve të zgjedhura të trashëgimisë kulturore dhe natyrore në zonën e BQ (punimet e aksesit).

Rigjallërimi dhe mirëmbajtja e strukturave të të dy trashëgimisë kulturore, të tilla si Kalaja e Beratit, në mënyrë që të zbulojë vlerat e saj unike arkitektonike të vlerësuara nga UNESCO dhe të tilla si Parku Kombëtar i Pindos dhe ekosistemet e tjera Natura 2000 në të gjithë zonën e CB (kapitalizimi i trashëgimisë).

të përmirësojë kapacitetin e autoriteteve përgjegjëse për menaxhimin e pasurive kulturore dhe të trashëgimisë natyrore, dhe të profesionistëve nga fusha turistike (të tilla si udhëzues, agjentë udhëtimesh, organizatorë ngjarjesh, shërbime transporti) në adresimin më të mirë të nevojave të turizmit të moshuar dhe të arritshëm (ndërtimi i kapaciteteve aktivitetet).

Zhvillimi i ringjalljes së monumenteve historike, rritja e kapaciteteve të komunitetit lokal në drejtim të pritjes turistike, krijimi i artizanatit dhe këndeve tradicionale gastronomike brenda zonës së monumenteve (rritja e zejtarisë dhe produkteve tradicionale).

Rritja e ndërgjegjësimit të vendasve, veçanërisht të të rinjve, në lidhje me potencialin e turizmit të trashëgimisë, rëndësinë e miratimit të strategjive për zhvillim të qëndrueshëm dhe hartimin gjithëpërfshirës (aktivitetet e ndërgjegjësimit).

Mbledh të dhëna në lidhje me mundësinë e pranimit dhe mirëdashjes për vizitorët me aftësi të kufizuara dhe të moshuar të pasurive kryesore kulturore dhe natyrore të zonës së BK (studime në terren).

të përmirësojë dukshmërinë e aseteve të trashëgimisë kulturore dhe natyrore që janë të arritshme dhe miqësore për të gjithë, përmes mediave elektronike dhe fizike, fushatave, etj. Dhe duke prodhuar një udhëzues informues për të gjithë; vizitorë me informacion të dobishëm për të moshuarit dhe personat me aftësi të kufizuara (markë & promovim);

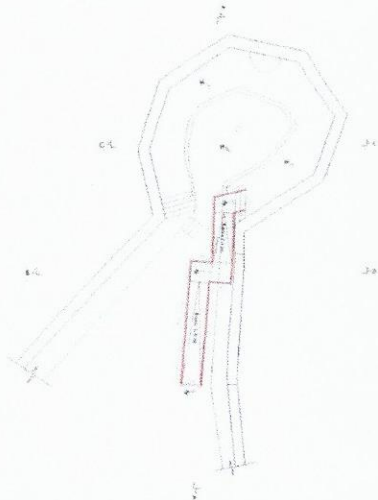
të kryejë një studim të përbashkët të planifikimit strategjik drejt markës së zonës së BQ si një destinacion turistik ndërkombëtar për të moshuarit dhe personat me aftësi të kufizuara, me cilësi të lartë me kosto të ulët deri në mesatare (politikat dhe planet);

Matni kënaqësinë dhe sjelljen e vizitorëve të moshuar dhe me aftësi të kufizuara në strukturat e mbështetura, dhe në zonën e BQ-së në përgjithësi (sondazhe të sjelljes dhe kënaqësisë turistike).

3. NDËRHYRJET E PROPOZUARA DHE SPECIFIKIMI TEKNIKE

3.1. Ndërtimi dhe montimi i rampës ne zonen e Kullës Jug-Lindore të Kalasë

Rampa, e cila do të mundësoi aksesimin në kuotën më të sipërme të Kulles të Kalasë, do të jetë një strukturë e pavarur, me strukturë të thjeshtë metalike dhe e veshur me veshje metalike me ngjyrë ndryshku.



Struktura metalike do të përbëhet nga profilë tubolar katror dhe drejtkëndor me seksione IPE 160, 40mm x 40mm t-3mm, sipas vizatimit. Mënyra e montimit të elementeve metalik me njëri tjetrit do të realizohet nëpërmjet flanzhave metalike me bullona, si dhe saldimit të elementeve me aparat saldimit me gaz Argon dhe tel me seksion min. 1.2mm. Siperfaqja e strukturës metalike, pasi të ketë përfunduar montimi i saj, pastrohet dhe do të trajtohet me

dy duar boje për siperfaqe metalike, rezistente ndaj faktoreve të jashëm atmosferik.

Veshja me llamarinë të trajtuar me ngjyre ndryshku, rezistente ndaj faktorëve atmosferik. Veshja do të realizohet edhe në krahët anësore të rampës. Te pjesa e brëndëshme e krahëve anësore të rampës, do të pozicionohet një profil rrethor hekuri me d-50mm, dhe lartesi 75cm nga baza e rampës.



3.2. Ndërtimi dhe montimi i skenës dhe ulëseve të pjesën Jug-Lindore te Kalase.

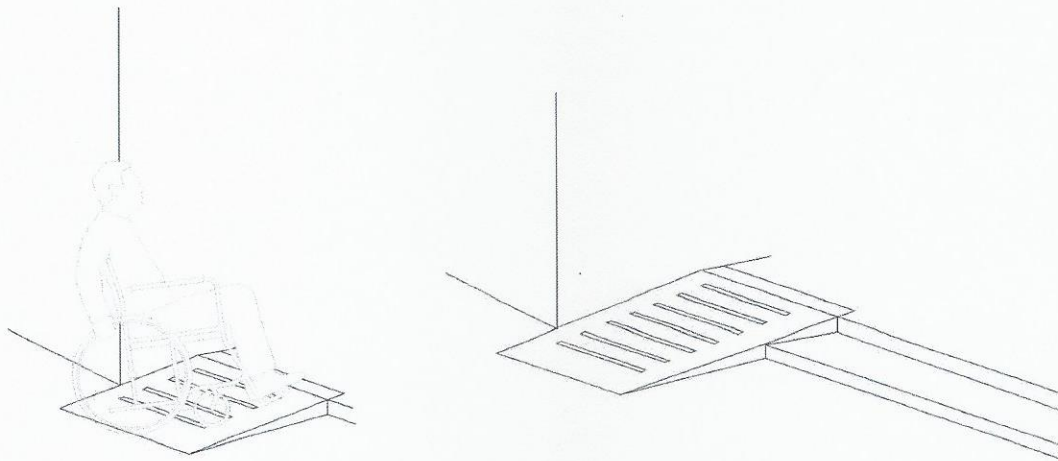
Sheshi poshtë Kishës së Shën Triadhës, është menduar të përdoret si një hapësirë, rekreacioni dhe argëtimi për visitorët e Kalasë. Në një pjesë të sheshit, do të pozicionohet një skenë me siperfaqe 40 m², e krijuar me profile metalike, dhe e veshur me ristela dërrase. Përball me skenën, në pjesën e relievit të ngritur, do të pozicionen 3 platforma, në kuota të ndryshme, me qellim uljen e vizitoreve, për ndjekjen e eventeve ose për vështrimin e pejsazhit të ofruar.

Struktura metalike e skenës do të perbehet nga profilë tubolar katror dhe drejtkëndor me seksione 100mm x 100mm t-3mm, 80mm x 80mm t-3mm , sipas vizatimit. Mënyra e montimit të elementëve metalik me njëri tjetrit do të realizohet nëpërmjet fllanzhave metalike me bullona , si dhe saldimi . Veshja e skenës do të realizohet me ristela dërrase, me seksion 14cm x 3 cm, rezistente për hapësira të jashtme.

Ulëset do të pozicionohen sipas kuotës natyrale të kodrinës, dhe do të vendosen të shkrira me terrenin. ato kanë një strukturë metalike me profilë tubolar drejtkëndor me seksione 50mm x 40mm t-2mm, dhe veshje me ristela dërrase me seksion 14cm x 3 cm, rezistente për hapësira të jashtme.

3.3. Prodhimi dhe vendosja e rampave përgjate itinerarit

Përgjatë itinerarëve të propozuar, jane parashikuar vendosja e rampave të pjesët e nevojshme, për ti berë të aksesueshme për personat me nevoja të veçanta. Rampat do të vendosen në pika të caktuara të rrugicave, pa penguar lëvizjen në to të njerëzve të tjerë apo automjeteve. Gjithashtu rampa do të vendosen te muzeu Onufri, si te hyrja e jashtme dhe oborri i brendshëm, ashtu dhe në pjesët e brendshme te muzeut, për të krijuar akses me karroca.



Rampat do të jenë me strukturë metalike të thjesht, me profilë tubolare drejtkëndorë me seksione 50mm x 40mm t-2mm, dhe veshje me llamarinë të trajtuar me ngjyre ndryshku, rezistente ndaj faktorëve atmosferik.

Rampat do të jenë struktura të levizshme, pra nuk do të inkastrohen në terren.

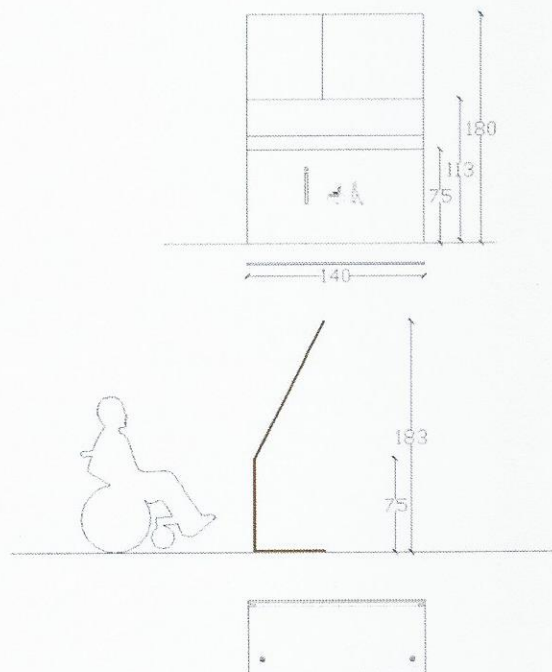
Gjithashtu te Muzeu Onufri, është menduar furnizimi me rampa të lëvizshme alumini për t'u perdorur për nevojat e aksesimit të personave me karroca.

3.4. Prodhimi dhe vendosja e korrimanove përgjate itinerarit

Përgjatë itinerareve të propozuar, janë parashikuar vendosja e korrimanove, në segmentet në cilat është e nevojshme për të asistuar njerëzit. Korrimanot do të jenë me

strukturë metalike tubolare rrethore, dhe mbështetje në dy nivele, me lartësi 70 cm dhe 90 cm.

3.5. Prodhimi dhe vendosja e tabelave informuese dhe orientuese



Janë parashikuar vendosja e 1 tabele informuese në pjesën hyrjes së Kalase, për të evidentuar itineraret në të cilat personat mund të aksesojnë, si dhe 27 tabela orientuese të itinerareve dhe vendeve të parkimit për PAK.

Tabela informuese, me përmasa 180cm X 140cm, do të realizohet me strukture metalike 20mmX20mm t-1mm, dhe e veshur me veshje metalike me ngjyrë ndryshku dhe e trajtuar për të qënë rezistence ndaj faktorëve atmosferike.

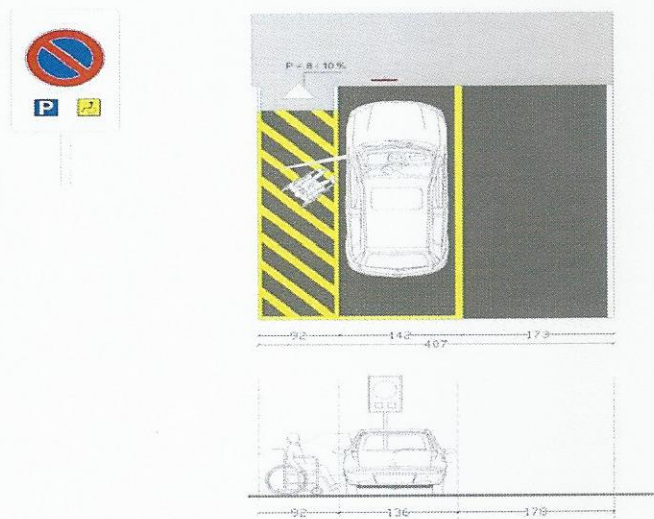
Inkastrimi në tokë do të bëhet me bullona në pjesën e mbrapme të tabelës.

Tabelat orientuese për itineraret, me përmasa 250cm X 50cm, do të realizohet strukturë metalike 40mmX40mm t -1.5mm, dhe me veshje metalike me ngjyrë ndryshku dhe e trajtuar për të qënë rezistence ndaj faktorëve atmosferike. Inkastrimi do të bëhet me pjastër metalike dhe bullona.

3.6. Krijimi i Vendeve të parkimit për personat me aftësi të kufizuara

Janë përzgjedhur 4 vendodhje parkimesh për personat me aftësi të kufizuara, në të cilat do të krijohen 5 vendparkime gjithsej.

Realizimi i vendparkimeve, do të realizohet me vijëzimin me shirita gjatësor dhe anësor me gjerësi 12 cm dhe 25 cm, si dhe me vendosjen e sinjalistikës vertikale përkatëse.



4. SPECIFIKIME TE PERGJITHSHME

4.1. Siguria ne punë

Kontraktuesi do të përdorë vetëm ato metoda të ndërtimit, mjetet dhe impiantet që janë të përshtatshme për llojin e punës. Kontraktuesi do të marrë të gjitha masat paraprake dhe masat për të garantuar sigurinë e punëve dhe punëtorin dhe do të jetë plotësisht përgjegjës për të njëjtën gjë. Siguria që ka të bëjë me ndërtimin do të rregullohet nga kodi i sigurisë, siguria përkatëse.

4.2. Specifikime te tjera

4.2.1. Punime të rrezikshme:

Magazinimi i bombolave të gazit me presion në ambjentet e brendshme të monumentit është e ndaluar. Gjatë punimeve të rrezikshme me gazrat e ndezshme duhet mbajtur fikësejarrit sipas DIN EN 3 duhet të jetë në dispozicion pranë me vendin ku punohet.

4.2.2. Tabelat njoftuese, etj:

Asnjë tabelë njoftuese nuk duhet vendosur, përveç: Kontraktori do të ndërtojë dy tabela, që përmbajnë informacion të dhënë nga Mbikqyrësi i punimeve dhe vendosen në vendet e caktuara nga ai. Fjalët duhen shkruar në mënyrë të tillë, që të jenë të lexueshme nga një distancë prej 100 m. Gjuha e shkruar duhet të jetë në shqip. Kosto e këtyre tabelave duhet të përfshihet në preventivin e punimeve.

4.2.3. Sigurimi Teknik:

Kontraktori do të zbatojë të gjitha punimet sipas standarteve Europiane dhe Shqiptare të sigurimit teknik në punë. Ai duhet të sigurojë një plan për sigurimin teknik dhe staf të kualifikuar për inspektimin e sigurimit teknik, kryerjen e instruktimit teknik për çdo punonjës dhe për çdo zë pune specifik. Gjatë punimeve të prishjes punëtorët duhet të veshin rroba të duhura të sigurisë duke përfshirë syze në mbrojtjen e syrit, maska pluhuri, këpucë të sigurisë, doreza të punës dhe kasketa të forta. Mbajtjen e procesverbaleve për çdo lloj aksidenti në punë dhe mbarëvajtjen e sigurimit teknik të cilin duhet tja prezantojë Mbikqyrësit çdo muaj.

Përgatitur nga:

Ark. Jora Vokopola

Ark.Rest. Luciano Bojaxhiu

Ing. Adrian Muceku

Ing. Rolinda Vella